

Door *Caroline Wisse-Weldam*

Vier vijf mei

Inleiding

Elk jaar gedenken we de oorlogsslachtoffers op 4 mei en vieren we de bevrijding op 5 mei. De herdenking was eerst alleen voor de oorlogsslachtoffers van de Tweede Wereldoorlog, maar tegenwoordig worden ook Nederlandse oorlogsslachtoffers herdacht die daarna overal ter wereld gevallen zijn.

Uitleg

In deze lesbrief ga je aan de slag met de kaften en flapteksten van fictieboeken die over oorlog gaan. Je denkt na over wat oorlog is en of de betekenis van dit woord voor iedereen hetzelfde is. Je maakt een woordweb rondom het woord oorlog en je schrijft een gedicht over vrijheid.

Niveau

Deze lesbrief is geschikt voor alle leerjaren en leerlagen van het vmbo.

Opdracht 1

Bekijk drie van de volgende sites.

<http://www.4en5mei.nl/>

<http://www.bevrijdingsfestivals.nl/>

<http://www.4en5meibeekbergen.nl/landelijk-waaromherdenkenwe.html>

[http://static1.squarespace.com/static/533d1930e4b09659516b85de/t/542d1cd7e4b0b8e6564c5310/1412242647352/Verslag Oorlog herdenken def.pdf](http://static1.squarespace.com/static/533d1930e4b09659516b85de/t/542d1cd7e4b0b8e6564c5310/1412242647352/Verslag+Oorlog+herdenken+def.pdf)

<http://www.poeziepaleis.nl/projecten/dichter-bij-4-mei/algemeen>

<http://www.kleuropschool.nl/wp-content/uploads/2015/02/Viering-Dromen-van-Vrijheid-5-mei.pdf>

Opdracht 2

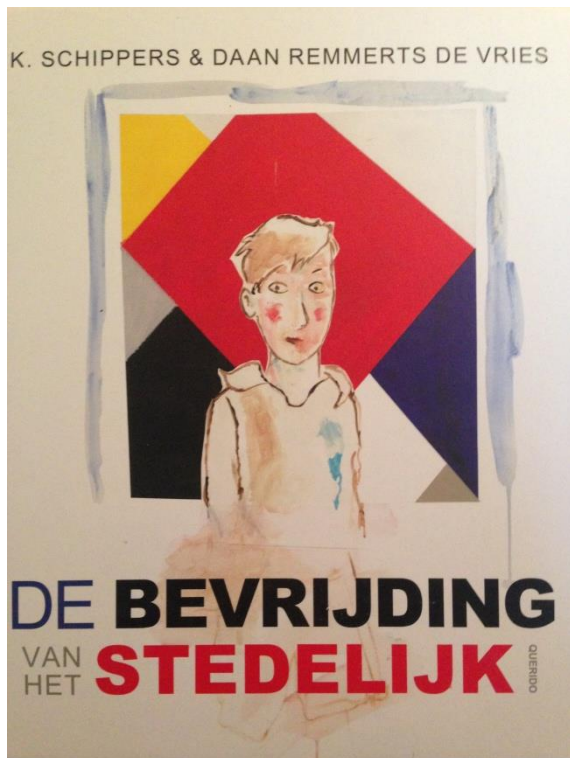
Schrijf vijf vragen op die jij hebt na het bekijken van de sites.

Opdracht 3

Maak een groepje van maximaal vier leerlingen. Bespreek met elkaar de vragen die jullie hebben. Probeer samen achter de antwoorden te komen en schrijf ze op. Bekijk als het nodig is nogmaals de websites.

Opdracht 4

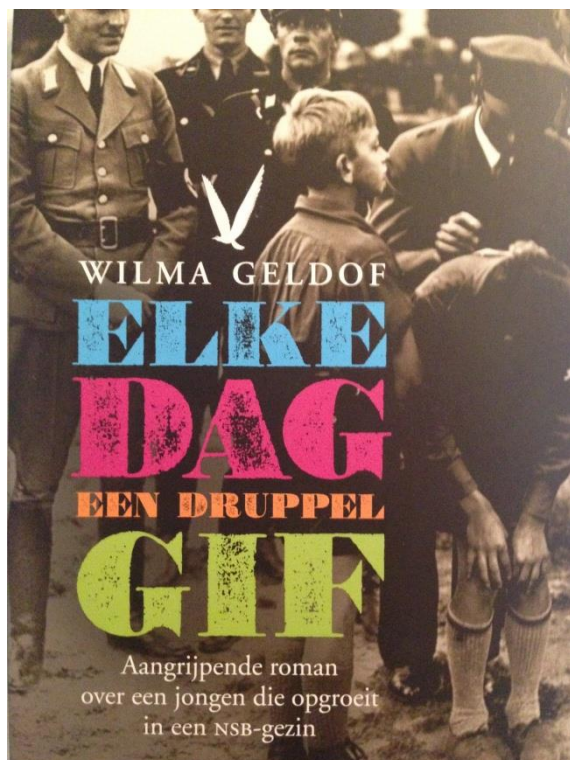
Bekijk de volgende kaften en lees de flapteksten. Welk kaft hoort bij welke flaptekst?

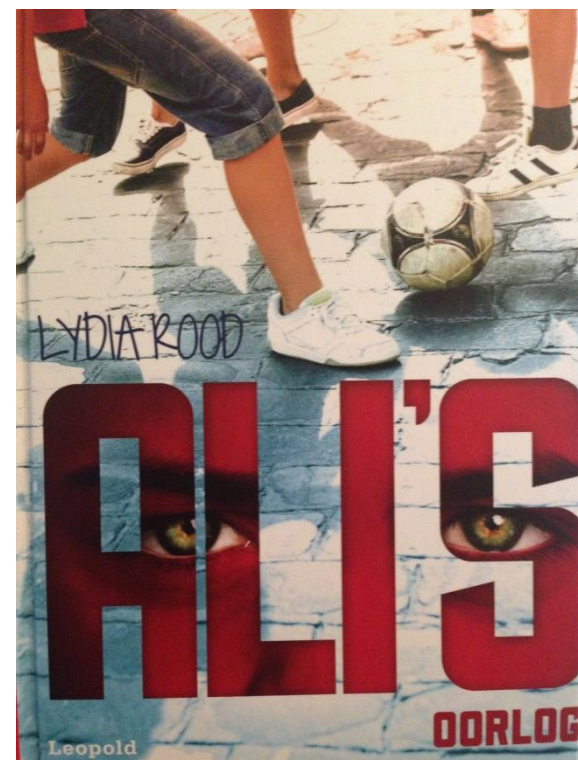
kaft 1

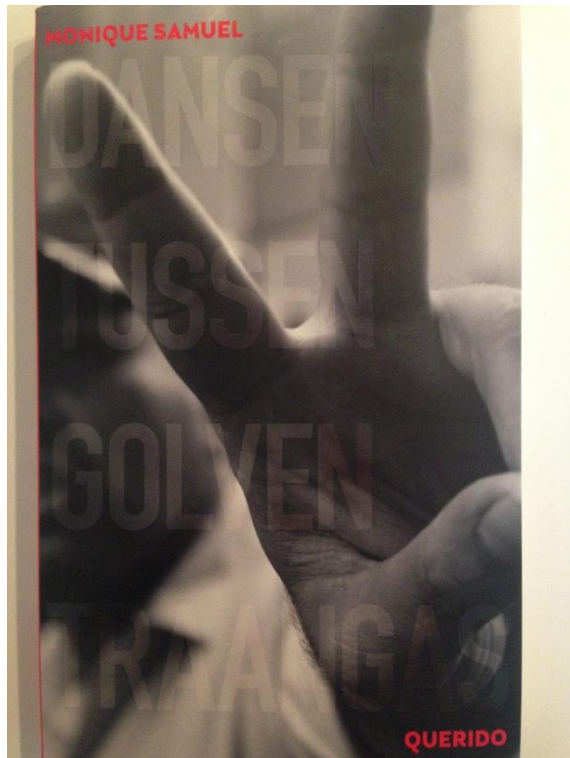
kaft 2

kaft 3

kaft 4

kaft 5

flaptekst A

**Vier jongeren,
drie dagen protest,
twee grote liefdes,
één doel: vrijheid.**

Vier Egyptische jongeren dromen van vrijheid. Ze dromen ervan verlief te kunnen zijn, zonder op geloof of geslacht te letten. Ze dromen van een leven waarin jongens openlijk kunnen dansen en meisjes niet bang hoeven te zijn om alleen over straat te gaan. Ze dromen van een land waar je mag denken en zeggen wat je wilt. Maar wat hebben ze ervoor over om die dromen waar te maken?

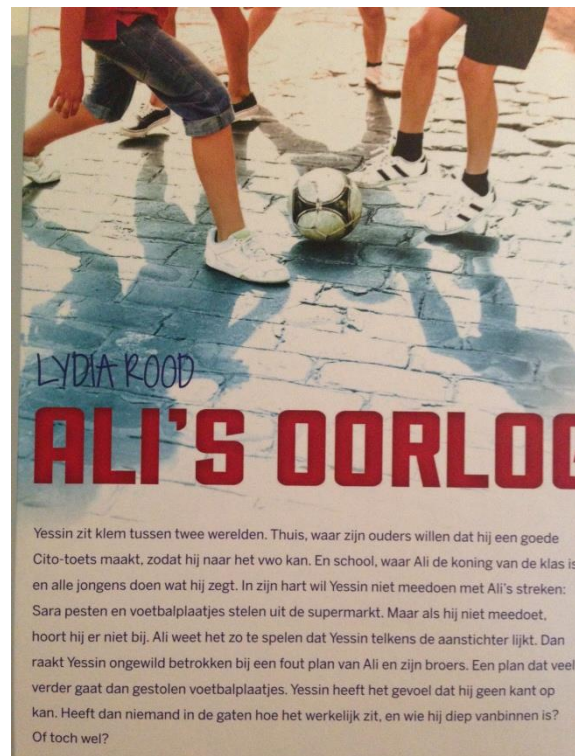

Maarten is elf jaar als de Tweede Wereldoorlog uitbreekt. Als nsb-kind is hij het mikpunt van pesterijen. Terwijl zijn oudere broer Walter aan het oostfront vecht, voert Maarten op school zijn eigen kleine oorlog. Dan wordt hij, tot grote trots van zijn vader, toegelaten tot de Reichsschule, een 'Hitlerschool'. Terwijl heel Nederland gebukt gaat onder de verschrikkingen van de nazi's, is Maarten voor het eerst sinds lange tijd weer gelukkig. Maar dan capituleert Duitsland en breekt voor Maarten pas echt de oorlog uit. Als hij negentien jaar is, krijgt hij een relatie met Hanne. Zij is fel antinazi en Maarten kan niet langer zwijgen over zijn verleden. Er is iets wat hij als dertienjarige heeft gedaan wat mogelijk grote gevolgen heeft...

ELKE DAG EEN DRUPPEL GIF

is een schitterend verhaal over een vader-zoonrelatie, uitsluiting en het verlangen naar liefde, en zet de lezer aan het denken over individuele keuzes die ook nu aan de orde kunnen zijn.

flaptekst B

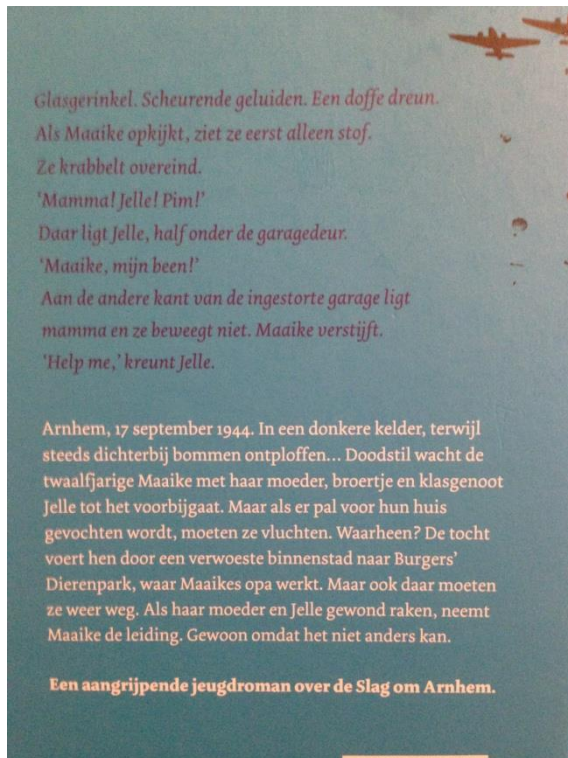

LYDIA ROOD

ALI'S OORLOG

Yessin zit klem tussen twee werelden. Thuis, waar zijn ouders willen dat hij een goede Cito-toets maakt, zodat hij naar het vwo kan. En school, waar Ali de koning van de klas is en alle jongens doen wat hij zegt. In zijn hart wil Yessin niet meedoen met Ali's streken: Sara pesten en voetbalplaatjes stelen uit de supermarkt. Maar als hij niet meedoet, hoort hij er niet bij. Ali weet het zo te spelen dat Yessin telkens de aanstichter lijkt. Dan raakt Yessin ongewild betrokken bij een fout plan van Ali en zijn broers. Een plan dat veel verder gaat dan gestolen voetbalplaatjes. Yessin heeft het gevoel dat hij geen kant op kan. Heeft dan niemand in de gaten hoe het werkelijk zit, en wie hij diep vanbinnen is? Of toch wel?

flaptekst C

flaptekst D

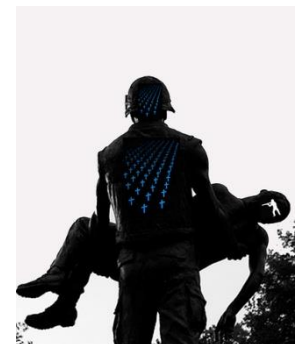

flaptekst E

Opdracht 5

Discussieer in je groepje over de volgende stellingen. Gebruik argumenten (redenen waarom je iets vindt) om je mening uit te leggen.

- Het is pas oorlog als er wapens gebruikt worden.
- Je spreekt van vrijheid als je mag zeggen en denken wat je wilt.
- Je kunt ook oorlog in jezelf hebben.
- Een heftige ruzie is ook oorlog.
- Als je moet vluchten, is je vrijheid weg.
- Bij kunst kan er nooit sprake van oorlog zijn.

Opdracht 6

- 1 Maak een woordweb bij het woord *oorlog*.
- 2 Maak een woordweb bij het woord *vrijheid*.
- 3 Vergelijk je woordwebben over oorlog en vrijheid met die van een klasgenoot. Snappen jullie de verschillen in jullie woordwebben? Begrijpen jullie ook de andere woorden die jullie hebben opgeschreven bij het woord *oorlog* en het woord *vrijheid*?
- 4 Noteer jullie verschillen en bespreek ze.
- 5 Maak een gedicht over het woord *vrijheid* of over een ander woord uit een van jouw woordwebben. Je kunt zelf gaan dichten, maar je kunt ook de mooiste dichtregels opzoeken op de website <http://www.4en5mei.nl/dichterbij4mei/index.html>. Je kunt ze dan bij elkaar zetten en je keuze uitleggen.

De antwoorden van opdracht 4 zijn: 1-E, 2-D, 3-B, 4-C, 5-A.